

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autorka práce: Bc. Eliška Halaštová

Název práce: Vyrovnávání šancí žactva v českém vzdělávání prostřednictvím sociálních pedagogů, sociálních pracovníků a dalších liniových pracovníků

Autor posudku: Mgr. Jan Kohoutek, PhD.

Předkládaná diplomová práce se zabývá mírou nerovností žáků základních škol v ČR s ohledem na jejich sociální status a konkrétněji se pak zaměřuje na možnosti podpory žáků ZŠ se sociálním znevýhodněním a to prostřednictvím aktivit liniových pracovníků (míněni zejm. sociální pracovník nebo sociální pedagog). Téma je relevantní pro oblasti vzdělávací politiky, cenné je zejména zaměření výzkumu na relevantní liniové pracovníky. Jak autorka správně poznamenává, takto zaměřený výzkum je v ČR zatím v počáteční fázi; práce proto přináší zejména empirickou přidanou hodnotu.

Struktura práce je poměrně standartní, nicméně kontextová část by dle mého názoru měla spíše následovat než předcházet část věnovanou teorii. Cíl i otázky práce jsou formulovány jasně a jsou relevantní zkoumanému problému. Nicméně zejména dílčích cílů by mělo být méně, takto je práce až příliš ambiciózní, což je v konečném důsledku částečně limitující. Stejně tak přehled současného stavu poznání je příliš rozsáhlý (více než 20 str.).

Práce je založena na teorii liniových pracovníků, jež je relevantní zkoumanému problému a je vhodně a dostatečně představena. Metodologicky práce využívá dotazníkové šetření mezi cílovou skupinou sociálních pracovníků (a souvisejících skupin) na ZŠ. Nicméně práce nespecifikuje, jakým způsobem byl proveden výběr respondentů (formulace typu „šlo o zhruba 70 oslovených škol“ je třeba upřesnit), nejsou uvedeny ani přesné počty respondentů v jednotlivých třech kategoriích, na které dotazník cílil. Není uvedena ani základní socio-demografická charakteristika respondentů (pohlaví, věk, je však výběrově uvedeno vzdělání i léta praxe na pozici). To je bohužel limitující faktor práce.

Zřetelnou limitací je explicitní nezodpovězení výzkumných otázek v závěrech práce, je nutné výsledná zjištění v relaci na otázky rekonstruovat z textu. Dalším limitací je délka práce, autorka uvádí 133 normostran, což je rozsahem dvojnásobek než odpovídá diplomové práci (stránkovým rozsahem jde tedy o práci dizertační).

Samotné dotazníkové šetření explorativní povahy generuje některá zajímavá zjištění empirické povahy s přesahem do teorie liniových pracovníků (počínaje zákonným statutem, rolí a očekáváními na pracovišti, dále pak odměňováním a možnostmi a způsoby spolupráce). Nicméně jednotlivá tvrzení se spíše opakují – vzhledem k překryvu a nejednoznačnosti vymezení pracovní pozice a náplně sociálního pracovníka, soc. pedagoga, metodika prevence

apod. v české situaci (kdy v některých případech respondenti zastávají i více těchto pozic v rámci svého úvazku). Není tedy příliš zřejmé, zda-li jsou některá dilemata specifická pro tu či onu kategorii soc. pracovníků (kteří obecně preferují označení sociální pedagog).

Je tedy k uvážení, zda-li by pro účely diplomové práce nebylo vhodnější spíše než výběrové nereprezentativní dotazníkové šetření provést hloubkové rozhovory s liniovými pracovníky na typově relevantních pozicích i s ohledem na regionální periferie (např. Praha vs. Ústí). Základní empirické poznatky by pravděpodobně byly shromážděny i touto metodou a aplikace teorie by byla ještě více explicitní. Byť i současná verze s aplikací teorie pracuje velmi dobře.

Navzdory uvedeným limitacím oceňuji zejména empiricky přínos práce a zaujetí autorky pro zpracované téma.

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [ ] Theses [X] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund) Komentář k výsledku kontroly: Bez výhrad

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji stupněm „C“.**

Datum: 21.8. 2023

Podpis: